

Gai Monografikoa

BERRI BIBLIOGRAFIKOAK

Gai Monografikoa

Baliabideak

Bibliografikoak

Baliabideak

Baliabideak

Berri

JAKINGARRIAK

13

1989ko Ekaina

JAKINGARRIAK

«JAKINGARRIAK» 13garren ale honetan martxoan aurkeztutako ildo beretik jarraitzen dugu. Gure helburua, ahal den neurrian, 0-7 urteko etapan interesatuak dauden profesionalak funtzionalki informatzea da.

13garren ale honek hiru atal ditu:

- Berri bibliografikoak
- Gai monografikoa
- Baliabideak

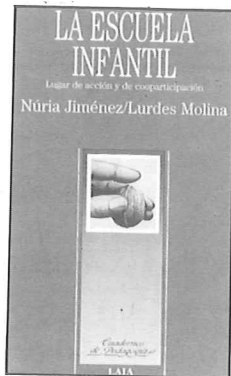
Berri bibliografikoak. Atal honen bidez, berri hauek ematen dira:

- Liburu berrien albisteak:
Lau liburu aukeratu ditugu: bat hizkuntzaz eta hiru didaktika orokorraz.
- Ale berrien aldizkarietako artikulu interesgarrien laburpen eta itzulpena.
- Itzulpenak.

Gai Monografikoa: Ale honetan, irakurketa eta idazketari buruzko perspektiba berri bat aurkeztu nahi da. Perspektiba hau kokatzeko, hasieran erreflexio batzu egiten dira eta bibliografia aukeratu eta komentatua eskeintzen da.

Baliabideak: Atal honetan Dokumentazio Zentruak birmoldatu eta osatu duen material bildumaren zerrenda eskeintzen da □

LIBURU BERRIEN ALBISTEAK

JIMENEZ,N., MOLINA,L.
La escuela infantil,
Laia, Barcelona 1989

Liburu hauen egileek premisa hauek hartzen dituzte oinarritzat:

- Haurreskolaren garrantzia (inbertsio ekonomiko handia bait da.
- Haurren ahalmena euren bizitzaren eraikuntzan parte hartzeko.
- Haurren garapenean, helduen rol aktiboaren garrantzia.

Lehenengo zatian (3 kapitulu), behaketa zuzenean eta erreflexio teorikoan oinarrituz, egileek eskolako gaur egungo arazo batzu, aipatu eta aztertzen dituzte: haurren garapenaren errespetua, interesen onarpena, aktibitatearen garrantzia.

Honetaz begiradaxo historikoa egiten dute, Eskola Berritik Vigotskyraino, Piaget eta Bruner barne daudelarik, hezkuntz kopartizipatua edo partaidetzazko hezkuntza aukeratuz.

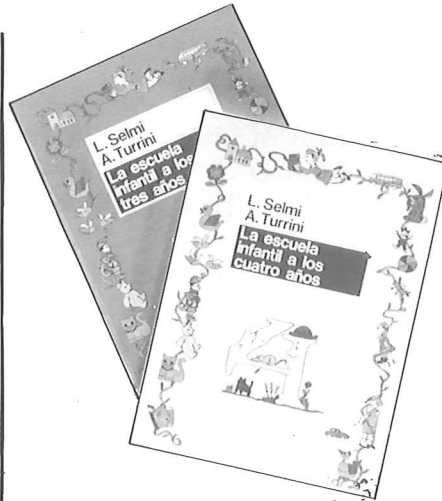
Bide honek, denak parte hartzea proposatzen du, denak daukatelako zerbait aporteratzeko . Hezkuntz elkarteko partaideen elkar-erlazioa eta komunikazioa suposatzen duen hezkuntza planteatzen da.

Bigarren zatian (4. kapitulutik aurrera), Hezkuntz proiektuari buruz mintzatzen dira: Proiektuak kopartizipatzeko kontestuak posible izan behar ditu eta prozesu honetan haurren oinarritzko beharrak kontutan eduki eta bideratu: janaria, esfinterren kontrola, norberaren ezagutza, atsedena, afektibitatea,...

Egileek behar bakoitza aztertzen dute, behaketa eta proposamen zehatzak eskeintzen dituztelarik.

Behar hauek, proiektu barnean integratzen dira, ekintza, espazio, denbora, e.a.ekin.

Liburu hau sakona da, oinarri sendoak ditu eta azterketarako eta hezkuntz planifikaziorako elementu interesgarriak eskeintzen ditu.

SELMI,L., TURRINI,A.
La escuela infantil a los tres años,
M.E.C./Morata, Madrid 1988

La escuela infantil a los cuatro años,

M.E.C./Morata, Madrid, 1988

Modenako Udaletzeko Haurreskolan egindako proiektuari buruz publikatuta dauden 2 ale (3garrena gazteleraz argitaratzeko dago) heldu zaizkigu.

Autoreen helburua haurreskolako geletako planifikazioan oreka bat lortzea izango litzateke: programazio oso zuzendua eta espontaneismo hutsaren artean.

Printzipio hauek jarraitzen dituzte:

- Haurra, esperientzi didaktikoan, oinarritzko abiapuntu eta protagonista da.
- Eskolan eta kanpoan ematen den ikaskuntzaren izaera berdina da, baina eskolan proiektuek jarraipena dute, helburu zehatz eta planifikatuekin batera.
- Programazioa irakasleentzat gidatzailerik izan behar da.
- Eskola bakoitza originala, bakarra da eta ingurunearekiko lotura duen hezkuntza behar du. Beraz, hezkuntz proiektua bakoitzaren kontestuan sortu behar da.

Linea hauek jarraituz, egileek programa zabal bat aurrera ateratzeko, hezkuntz-elkartearen elementu desberdinak kontutan hartuz, material ugaria eskeintzen dute.

Material hau hilaletara banatuta dago, batez ere irakurleek haurren garapena eta ekipoaren segizioa jarraitzeko.

Haurreskolako irakasleentzat liburu hauek tresna interesgarriak eta baliagarriak direla esan dezakegu.

TRIALDO,C., FORNS,M.
La evaluación del lenguaje, una aproximación evolutiva.
Anthropos, Barcelona 1989

Hizkuntza ebaluatzeko dauden froga garrantzitsuenak aurkezteaz eta aztertzeaz gain, hizkuntzaren ebaluaketak planteatzen dituen arazoak aztertzen dituzte autoreek.

Hizkuntzaren ebaluaketari buruzko azterketa hau marko zabalago baten kokatzen dute, horregatik ebaluazioaz gain hizkuntzaren analisis oso garrantzitsuak diren beste gai bi azaltzen dituzte: Hizkuntza aztertzeko dauden teoriak eta haurren garapenari buruzko teoriak.

Lehenengo kapituluan, oso laburki bada ere, gaur egungo teoriaren alderdi nagusiak azaltzen ditu Carme Triadok. Teoriak hiru multzotan banatzen ditu:

- Teoria linguistikoak: Chomskyren teoriaren ildotik egindako lana. Diskurtso teorikoak.
- Teori psikologikoak: Piaget, Vigotski
- Teori pragmatikoak: «Actos de habla» aztertu duten autoreak : Searle, Austin
- Teoria funtzionalak: Halliday

Autore berak, bigarren kapituluan, haurren hizkuntzaren garapenean ematen diren etapa garrantzitsuenak azaltzen ditu, baita bakoitzean ematen diren portaerak ere.

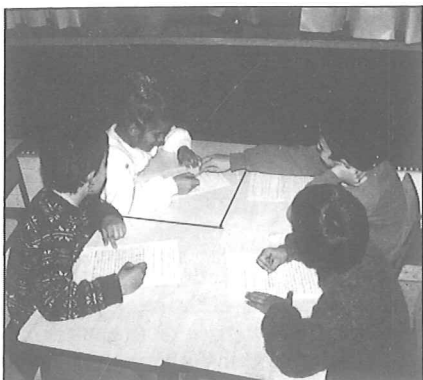
Azkenengo bi kapituluetan Maria Fornsek hizkuntzaren ebaluaketa aztertzen du, azkenengo urteetan egindako frogak erabili dituzten erizpideak eta ebaluaketarako jarri dituzten helburuak aztertzen ditu alde batetik, bestetik froga normalizatuaren azalpena egiten du. Bietan ebaluaketak planteatzen dituen arazoak aztertzen ditu.

Liburu honetan hizkuntz garapenaren ebaluaketaz arduratuta dauden pertsonen hainbat zehaztasun aurki ditzakete, ez ostera eskolaren markoan, irakasle-ikasleen arteko komunikazio espontaneoaren azterketaz arduratuta daudenak.

ITZULPENAK

Oraingo ale honetan eskeintzen dizki-zuegun bi itzulpenok «Testu argumentatibo»aren ingurukoak dira.

Bietan ematen diren eredu, argibide eta esenpluak OHOKo Goiko Zikloko hurrei aplikatzeko modukoak ikusten ditugu, nahiz eta esku trebe batzuetan eroriz gero, egoki-garriak izan beste adin batzuetako hurrei ere.

Hona hemen bi artikuluak:

1.- «EL DEBATE EN CLASE»

«Le Débat en classe», Enseignement du français 7 á 9. Notes methodologiques. E. Genevay eta J.P. Salomon. Departament de l'instruction publique et des cultes. Lausanne 1983.

Artikulu honen azpi atalak:

- 1.- Motivación
- 2.- Práctica progresiva y diversificada
- 3.- Sensibilización a las condiciones de un debate al grupo
- 4.- Un debate no improvisado
- 5.- Crítica después del debate
- 6.- Análisis de las tomas de palabra efectuadas durante un debate
- 7.- Observación y análisis de debates

Zer aportatzen digu material honek?

- Debaterako proposatzen den gaiaren aukeraketaren garrantzia, eta honen aukeraketa.
- Debate gaia landu beharra dagoela
- Taldearen antolaketa eta kokapen fisikoaren garrantzia; antolaketa egoki baterako hainbat argibide
- Ikasleari hizkuntz baliabideak eskeini behar dizkiogula. Artikuluan «actos de lenguaje realizados durante un debate» deritzona.

Orohar, oso artikulu praktikoa da, bere gelan debatea zein testu argumentatiboa landu nahi duen irakaslearentzat.

2.- «LA REDACCION ARGUMENTATIVA EN UNA CLASE DE CICLO SUPERIOR», I. RORDORF-WIBLE

Contributions a la pedagogia du texte II

Cahier n.º 52, Centre de Recherches Psychopedagogiques du Cycle d'Orientation de Geneve, September 1988

Artikulu honek laburtzen digu irakasle batek «argudioa» landu bitartean eginiko «egunkaria», hau da, irakasle honek egin dituen ahalegin guztiak testu mota hau lantzeko.

Egilearen ustez, hemen erabilitako prozesua eta oinarri didaktikoak hedagarriak izan daitezke beste eskola testuinguru batetara. Aldiz, ez da horrela gertatzen eredu honetako «kontrol zerrendarekin», hau, behar eta egoera jakin batean zeuden ikasleentzat egina bait dago.

Hona hemen artikuluaren aurkituko dituzun puntuak:

I Etapa: Pre-testua

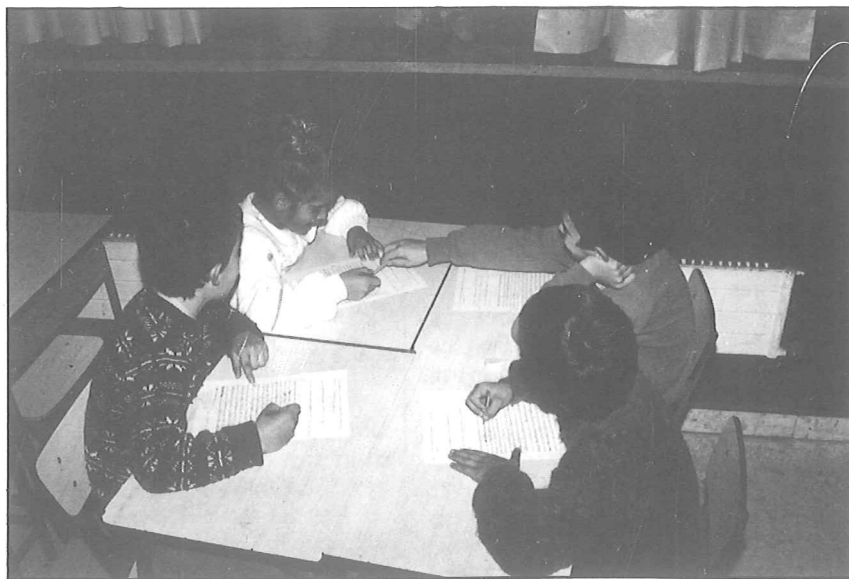
Bertan proposatzen da ikasleen interesa eta gaitasunen balantzea egitea. Balantze honek sekuentzia didaktiko osoaren martxa antolatuko luke.

• II Etapa: Kontrol zerrendaren hustiaketa

Ikasleen lana, beraiengan aurkitutako hutsuneetatik hasiko da. Beren beharretara egokিতuta, alegia.

• III Etapa: Ikasitakoa praktikara eramatea.

Artikulu hau oso praktikoa da, irakasle baten egutegia izateaz gain, bere ikasleen idazlanak direla medio, hamaika adibide ematen saiatzen bait da.

ALDIZKARIAK

CUADERNOS DE PEDAGOGIA

CUADERNOS DE PEDAGOGIA 168, marzo 1989

Laister etorriko zaigun Hezkuntzaren Erreforma «Diseño Curricular»ak pisu handia dauka. Beraz, gai monografiko honetan gai honi ikuspegi ezberdinetatik heltzen zaio. Lan hau Cesar Collek koordinatzen duenak.

Coll, C., «Diseño Curricular Base y Proyectos Curriculares» 8-14orr.

Coll, C., Solé, I., «Aprendizaje significativo y ayuda pedagógica» 16-20 orr.

«Diseño Curricular»aren oinarri psikopedagogikoak azaltzen dituzte. Artikulu oso interesgarria.

Zabala, A., «El enfoque globalizador», 22-27 orr.

Cascante, C., Rozada, J.M., «Proyectos curriculares y formación en el trabajo», 28-32 orr.

Irakasleen rolari buruz hainbat erreflexio.

Batzu, «Una propuesta en la formación inicial del profesorado», 60-64 orr.

Carmen, L., «Formación permanente del profesorado», 65-67 orr.

Alsinet, J., Muñoz, E., «La experimentación de un modelo curricular», 68-72 orr.

Hernández, F., «El asesor psicopedagógico en los centros», 82-85 orr.

CUADERNOS DE PEDAGOGIA 169, abril 1989

Hileko gai honetan Hezkuntzaren inguruan dauden editorial eta sailen gida bat eskeintzen da.

Roqué, F., «Ciencias de la Educación. Guía documental de editoriales y colecciones», 8-18 orr.

«Lectores, libros y futuro», 19-21 orr.

Segura, C., «El semáforo como centro de interés», 23-25 orr. Haurreskolako 5 urteko haurrak semaforoaren bidez ingurua ezagutzen hasten dira.

Morán, M., Gordo, C., «La unión incorrecta de palabras», 34-36 orr.

Asturiasko eskola batetan irakurketa eta idazketa metodo berri bat esperimentatzen ari dira; helburu zehatz hauekin: idazketan, hitzen arteko lotura egokia lortzea.

Mir, C., «T.B. Brazelton y el recién nacido», 61-63 orr. Brazeltonen jaio berriei buruzko ikerketen laburpena.

Sánchez, J.A., «Para un proceso de integración eficaz», 64. orr. Integrazioaren 4 urtetako historia laburra: Emaitzak sozial kontzientzia eskasa eta planifikazio eza.

Educación Especial», 80-82 orr.

Hezkuntza Berezian, oinarriko tituluak (bibliografia)

L'ÉCOLE MATERNELLE

L'ÉCOLE MATERNELLE 6, mars 1989

Gauthier, M.T., «D'une école a l'autre, vivre l'espace autrement», 3-8 orr.

• **Motrizitatea:**

Cleziou, M., Forichon, M., «Grande motricité» (3 fitxa)... 25-30 orr.

• **Matematika**

Batzu, «La confection des crêpes», 31-32 orr.

Batzu, «Activités de rangement et de mesurage», 33-34 orr.

• **Esperientzi arloa**

Batzu, «Les aimants», 35-36 orr.

Batzu, «Les jacinthes», 37-38 orr. Itzulita.

• **Gelako antolaketa**

Bruzeau, F., Netter, G., «Les regroupements dans la dynamique de la classe», 43-44 orr.

Galvan, J., «Les regroupements dans la dynamique de la classe», 45-46 orr.

• **Irteerak**

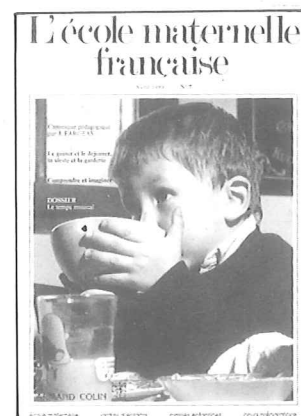
Tourneix, F., Martin, M. «Un projet de sortie: une visite au Centre Pompidou», 49-50 orr.

• **Musika**

Larbre, C., Villard, M., «La chant», 53-54 orr.

• **Plastika**

Marchal, J., «Le papier calque», 55-56 orr.

L'ÉCOLE MATERNELLE 7, avril 1989

Gauthier, M.T., «L'enfant, le jeu, le jouet... des valeurs à découvrir», 11-15 orr.

• **Motrizitatea**

Sierra, L., «Grande motricité» (3 fitxa), 25-30 orr.

• **Matematika**

Batzu, «Activités algorithmiques», 31-32 orr.

Batzu, «Structuration de l'espace. Chemins fléchés», 33-34 orr.

• **Esperientzi arloa**

Batzu, «Le corps et son ombre», 35-36 orr.

Batzu, «Les jacinthes II», 37-38 orr. Itzulita.

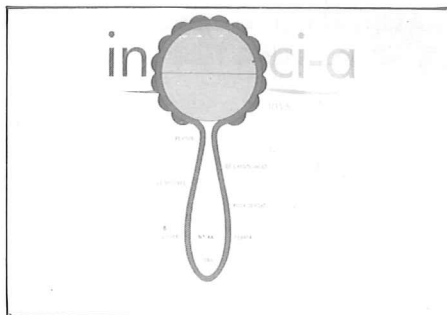
• Gelako antolaketa

Bruzeau, F., Netter, G., «L'objet insolite», 43-44 orr.

• Irteerak

Tourneix, F., Martin, M., «L'autobus: d'un projet à l'autre», 49-50 orr.

INFANCIA

INFANCIA 46, gener-febrer 1989

Malagarriga, T., «L'audició musical en conserva i en directe», 4-6 orr.

Nogués, M., «El nen que no demana atenció», 7-9 orr.

Haurrak berè giroan ez badie aurkitzen bere galderi erantzunik, bere barnean sartzeko jokaera du, eta honek, desoreka handia suposatu dezake.

Cols, C., «L'escola dels petits: un model d'educació cooperada», 10-12 orr.

Duran, T., «L'infant autònom. Conversa amb Judit Falk», 13-14 orr. Itzulita.

Judit Falk, Budapesteko Lóczy Haurreskolako zuzendaria da. Elkarrietzeta honetan emakume honek haurren autonomia azpimarratzen du eta helduaren jokaerari buruz mintzatzen da.

Manuel, C., Garcia, J., «Parvularis al País de Gal·lies», 16-18 orr. Autoreek, herri honetako hizkuntzaren etorkizunari buruz hitz egiten dute.

Masjoan, J.M., «Els valors a l'escola dels petits», 22-27 orr. Ikerketa baten ondorioak.

Batzu, «Anem al museu», 28-29 orr.

Falk, J., «Atenció personal i prevenció», 31-36 orr.

Atentzio pertsonalaren helburua haurren osasun ona lortzea da, orain eta biharko egunean ere.

Gómez, J., «Llibres a mans dels infants. Biblioteca i organització de classe», 44-45 orr.

INFANCIA 47, març-abril 1989

Colomer, J., «Treball en equip? No, gràcies», 6-8 orr.

Clotet, M., «Les petites coses que tradueixen uns valors», 10-13 orr. Eskolan gauza txikien garrantzia eta bakoitzaren izaera nola adierazten duten. Itzulita.

Thió de Pol, C., «La relació amb els pares a l'escola bressol», 14-16 orr.

Gurasoekiko harremanak oso beharrekoak dira baina ez dira errezak.

Haien sentimendu eta motibazioak ezagutzea irakasleentzat oso lagungarria izan daiteke.

Orsolini, M., «Narració i joc simbólic», 18-24 orr.

Gairin, J., «Actitudes democràtiques i civisme», 28-29 orr.

Gizarte-Hezkuntza lantzeko arlo hauek interesatzen zaizkigu: Jokararak, kontzeptu estrukturak eta afektibitatea (normak barneratzea).

Pérez, P., «El nen epilèptic», 31-33 orr.

Autoreak epilepsia gaixotasuna beste krisi zerebraletatik bereizten du.

Guixa, J., «Petits problemes de llenguatge infantil de 0 a 6 anys», 34-38 orr.

«Girona VI Congrès de la Coordinadora Estatal d'Escoles Infantils. Conclusions Generals.»

ISILIK

ISILIK 10, 1988

Lasa, J., «Motibazioaren flakotasuna euskararen irakaskuntzan», 6-7 orr.

«Hezkuntz informatikaren euskal plangintza», 8-11 orr.

Hiru zatitan banatuta:

- Hezkuntza sailaren informatika plangintza.
- Bi ikastetxeren esperientziak
- Lanaren balorazioa

Ugartetxea, A., «Paulo Freireren Irakaskintza giroan», 44-47 orr.

INFANCIA Y APRENDIZAJE

Infancia y Aprendizaje

INFANCIA Y APRENDIZAJE 44, 1988

Cuetos, F., Valle, F., «Modelos de lectura y dislexias», 3-19 orr.

Batzu, «Dislexia fonémica: decodificación-codificación fonémica y

comprensión lectora y silenciosa», 21-34 orr.

Sánchez, E., «Aprender a leer y leer para aprender: características del escolar con pobre capacidad de comprensión», 35-57 orr.

Delval, J., «Sobre la historia del estudio del niño», 59-107 orr.

INFANCIA Y APRENDIZAJE 45, 1989

Lacasa, P., Herranz, P., «Contexto y procesos cognitivos. La interacción niño-adulto», 25-48 orr.

«Contexto y aprendizaje: el papel de la interacción en diferentes tipos de tareas», 49-70 orr.

Cuetos, F., «Lectura y escritura de palabras a través de la ruta fonológica», 71-84 orr.

Navalón, C., Ato, M., Rabadán, R., «El papel de la memoria de trabajo en la adquisición lectora en niños de habla castellana», 85-105 orr.

PERSPECTIVA ESCOLAR

PERSPECTIVA ESCOLAR

130, desembre 1988

Monografiko honetan Europar komunitatearen aspektu desberdinen deskripzio labur bat eskaintzen da.

Gutiérrez, B., «Del tractat de Roma a l'Europa dels ciutadans», 3-9 orr.

Calzada, T.E., «Els programes d'acció de la política educativa de la comunitat», 11-15 orr.

Planas, J., «L'educació i la formació per a la inserció professional dels joves en els programes de la CE», 16-20 orr.

Comas, J.M., «Grans trets dels sistemes educatius dels països de la CEE», 21-25 orr.

PERSPECTIVA ESCOLAR 131, gener 1989

Hizkuntzari buruz hainbat artikulu:

Tuson, J., «La veu del llenguatge», 2-5 orr.

Triadó, C., «El desenvolupament del llenguatge», 6-9 orr.

Camps, A., «Funcions i aprenentatge del llenguatge oral a l'escola», 10-16 orr.

Voltas, M., «La llengua oral a parvulari i a cicle inicial», 17-20 orr.

Janer, G., «La comunicació oral del text poètic», 21-24 orr.

Montoriol, M., «La festa de Sant Jordi, la festa de tot el Curs», 31-33 orr.

Jaiak eskolan: jai hauetan eskolako haur guztiak parte hartzen dute: 2 urtetik 8. mailararte.

Inglès, P., Oller, M., «L'autoavaluació: un instrument educatiu desaprofitat».

Ikaslearen ebaluaziorako autoebaluazioaren garrantzia.

Rue, J., Tolosana, H., «L'horari escolar: un repte a la qualitat»
Eskolako ordutegia: alternatibak.

NOBIDADEAK

COMUNICACION, LENGUAJE Y EDUCACION

Aldizkari berri bat heldu zaigu, «Infancia y Aprendizaje» eta «Cognitiva» aldizkariak editatzen dituen editore berak argitaratua.

Jarraian laburtzen ditugu 1go zenbakiaren editorialean azaltzen diren asmoak:

«CL&E tratará de desarrollar y actualizar ese papel protagonista del educador como experto de los vehículos de conocimiento... Y lo intentará hacer tanto con miras de alto nivel, de formación y de sentido, como con otras miras mucho más concretas, ateniéndose a su propia receta: el medio es el mensaje. El lector verá que CL&E es sobre todo una revista práctica, una herramienta para facilitar procedimientos, materiales, ideas y recursos para mejorar la acción docente de cada día.

CL&E incluirá contenidos de lenguaje oral, lectoescritura, segundas y terceras lenguas, imagen gráfica y audiovisual, música y sonido...»

Hauek dira lehenengo alean aurki ditzakegun artikulu interesgarriak:

Lenguaje oral

La actividad de escucha estructurada: un modelo para mejorar la comprensión oral.

Joyce S. Choate y Thomas A. Rakes.

Lectoescritura.

Alternativas a la enseñanza tradicional de la lectura.

J. Loyde Eldredge y Dennie Butterfield.

Las actividades de lectoescritura compartida: principios y prácticas orientativas para la participación de los padres.

Timothy V. Rasinski y Anthony D. Fredericks.

Técnicas para evaluar el potencial de comprensión y aprendizaje de los estudiantes.

Karen D. Wood.

Cómo incorporar las estrategias de control de la comprensión a la enseñanza con textos básicos de lectura.

Maribeth Cassidy y James F. Baumann.

Análisis de la competencia literaria en adultos analfabetos.

Mireille Bilger.

Ordenador

De la ciudad aislada a la aldea global. El microordenador como catalizador del aprendizaje cooperativo y del intercambio cultural.

Jim Cummins.

Ciencias.

Física para simples mortales.

Joanne Striley

Imagen y comunicación no verbal.

Uso y abuso de los sistemas de comunicación.

Javier Tamarit.

Proyecto Mercurio: un instrumento institucional para impulsar la introducción de los medios audiovisuales en el currículum.

Luis del Blanco.

Matemáticas.

¿Cuáles son las conexiones entre las variables en Logo y las variables en álgebra?

Rosamund Sutherland.

HAURREN IRAKURKETA-IDAZKETA IKASKUNTZ PROZESUA HOBETO EZAGUTZEKO BOST LIBURU, BI ALDIZKARI ETA DOKUMENTU BATZUK.

Irakurketa idazketa irakaskuntzaren perspektiba berriak

Gai monografiko honetan agertzen den bibliografiaren bidez, «JAKINGARRIAK» Igo alean (1989ko Martxoa) gai honi buruzko bibliografia osatzeaz gain, gaur egun dauden korrante metodologikoen berri eman nahi da.

Zoritxarrez irakurketa eta idazketa- irakaskuntz prozesuak azaltzeko dauden azalpen teoriko berriek ez dute oro har jarraipen bat eskoletako praktika pedagogikoan, alde batetik irakasleek ez dutelako teoria hauen berri jasotzeko biderik eta bestetik praktikan jartzeko oztopoak aurkitzen dituztelako: material egokia falta...

Guk aukeratutako bibliografiak lehenengo oztopoa gainditzeko aportazio bat izan nahi du. Bigarrena gainditzeak, hau

da, teoria hauek praktikan jartzeak, irakaskuntzan oso finkatuta dauden zenbait printzipio eta praktika birplanteatzea eskatzen du, bereziki irakurketa eta idazketa ondo menperatzean oinarritzeko ekintza ez dela dezifratzea baizik eta hurrek beste hainbat estrategia erabili behar dituztela irakurtzeko zein idazteko:

- Predikzioa, aurreko datuetatik inferitzea, autozuzenketa, predikzioak konfirmatzea... (irakurtzerakoan).
- Besteak behar dituzten informazioaz jabetzea, ditudan informazioak azaltzeko bidez erreflexionatzea...

Estrategia guzti hauen garapenak ikasleentz paper aktiboa azpimarratzen du. Hauek dira teoria berriek eskatzen eta eskeintzen dituzten printzipio didaktikoak:

- Ezagupen espontaneoaren eta irakasten denaren artean distantzia han-

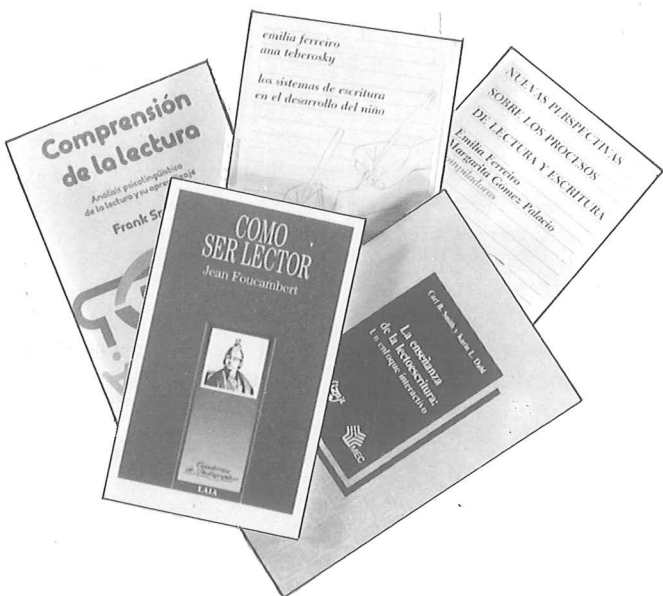
dirik ez egotea.

- Irakaskuntzak estrategien desarroi- loa bideratu behar du eta ez bakarrik ezagupenaren transmisioa.

Problematika hau izan da «Irakurketa eta idazketa Eskolaurrea eta Hasiera Zikloan» erreziklai taldean parte hartu duten irakasleentz eztabaidarako gai garrantzitsu bat.

Zenbait eskolatan aldaketa metodologikoaren oinarriak jarri dira eta teoria berrien ildotik jarraituz orain arte egin diren ekintzen berplanteamendua egiten ari da. Erreflexio hauetatik beste irakasleentz baliozkoak izango diren materialak sortzen ari dira; berauen berri, «Jakingarriak» aldizkari honen bidez jasotzeko aukera edukiko duzu.

LIBURUAK

Jean Foucambert. Como ser lector. Cuadernos de Pedagogía. Laia, Barcelona 1989

Nahiz eta orain dela hamar urte idatzita egon, liburu honetan aipatzen diren arazoak gaur egun ematen diren arazo berberak dira, bestalde bere tesiak hainbat puntutan ados datoz irakurketa idazketa- irakaskuntza oinarritzeko gaur egun teori mailan planteatzen diren perspektiba berriekin.

Foucambertek bere liburuan alde batetik eskoletan egiten diren hainbat ekintza eta beraien oinarriak desmuntatzen ditu. Bereziki, testu idatzia ahozkatzeak ez duela esan nahi irakurtzen jakitea, irakurketa ez da dezifratzea, hurrek irakurtzen dutena beraien esperientziarekin lotu behar dute.

Eskola eta irakaslearen paperari dagokionez ikaskuntza eta irakaskuntzaren arteko konparaketa bat egiten du, konparaketa honen bidez ikaste prozesuari buruz hainbat ideia interesgarri planteatzen ditu.

Acto de leer-en azterketa egiten du, beraren ustez ekintza honetan jasotzen ditugun elementuak gure esperientziarekin lotzen ditugu. Irakurketa, bestalde, erabat lotzen dugu irakurketa eta idazketarekin beste nahi ditugun funtzioekin: «Leer es, pues, incluso antes de buscar información, haber escogido la información que se busca».

Testuen ulermenak lotuta dauden bi prozesu eskatzen ditu: **Identifikazioa:** «Asociación de una forma o un conjunto de formas escritas»

Antzipazioa: «La identificación no se lleva a cabo entre los varios miles de palabras disponibles, sino entre las palabras posibles, el contexto, la índole de las palabras conducen a anticipar la palabra escrita.»

Autoreak ikaste prozesua hiru etapatan banatzen du: 2-5 urte, 5-8, 8-11,, liburuaren kapitulu ezberdinetan adin bakoitzean hurrek aurkitzen dituzten oztopoak eta nondik nora joan behar den irakaslearen zeregina azaltzen du.

Kapitulu hauetan berak planteatzen duen metodologiak bi oinarri ditu:

- Haurren zeregin aktiboa
- Testuen ulermena, hurrek ezagutzen dituzten testuak eta eurek ezagutzen dituzten esperientzietan oinarrituak.

Carl B. SMITH, Karin L. DAHL., La enseñanza de la lecto-escritura: Un enfoque interactivo. Aprendizaje -Visor-Mec, Madrid, 1989

Liburu honetan irakurketa eta idazketaren garapen bateratua, interaktiboa proposatzen da.

Printzipio honekin batera beste bi printzipio azaltzen dira liburuan zehar: irakurketa eta idazketaren ikaste-prozesua, prozesu luze eta graduala izan behar dela alde batetik, eta bestetik prozesuaren oinarrian irakurketa eta idazketa erreala egon behar dela; hau da, irakaskuntz prozesua irakurketa eta idazketaren funtzio ezberdinen desarrolloarekin lotu behar dela.

Prozesuari dagokionez, prozesuan ematen diren mailak definitzeko bi erizpide erabiltzen dituzte autoreek:

- Informazioaren kantitatea
- Informazioak eskatzen duen pentsamendu maila (mota).

Funtzioei dagokienez autoreen ustez, OHOk haurrek hamaika funtzio bete ditzakete:

- Narrazio bat kontatzea
- Mezu pertsonalak transmititzea
- Norbaiten bizitza kontatzea
- Ikuspuntu bati buruz konbenzitzea
- Norberak ala beste batek egindako aurkikuntza bat azaltzea
- Gertaera bat deskribatzea
- Baimena eskatzea
- Sentimenduak adieraztea
- Mezu bat transmititzea
- Ideia bat azaltzea
- Era antolatatu batean ideiak esploratzea

Liburuan zehar funtzio ezberdin hauen lanketarako hainbat ideia agertzen dira, bai edukien antolaketari buruz eta baita gelan egiteko ekintzei buruz ere.

Testuen zuzenketari buruz ere zenbait zehaztasun ematen dira.

Nahiz eta irakurketa idazketaren ikasteko prozesua azaltzeko marko teoriko sakona ez eskeini, liburu hau oso interesgarria iruditzen zaigu bertan agertzen diren ideiak geletan praktikan jartzeak haurren irakurtzeko zaletasuna butzatuko duela pentsatzen dugu eta.

SMITH, F., Comprensión de la lectura, Editorial Trillas, México 1983

«En este libro, Frank Smith intenta dar a conocer aquellos aspectos perceptuales, cognitivos, lingüísticos y motivacionales involucrados en el proceso de la lectura y de su aprendizaje, cuyo conocimiento se hace necesario para lograr una mejor comprensión de esta compleja e interesante habilidad humana».

FERREIRO, E., GOMEZ PALACIO, M., Nuevas perspectivas sobre los procesos de lectura y escritura. Siglo XXI, editores México 1982

«¿Qué clase de actividad es esa que llamamos leer? ¿Cómo se llega a comprender el sistema de marcas que constituyen nuestra lectura alfabética? ¿Cómo podemos lograr que la alfabetización se aproxime al proceso real y resulte más efectiva? Tales son algunos de los interrogantes sobre los que se centran los trabajos reunidos en este volumen y que fueron presentados en el Simposio Internacional sobre Nuevas Perspectivas en los Procesos de Lectura y Escritura, que se llevó a cabo en la ciudad de México del 1 al 14 de Julio de 1981.

... A pesar de las diferencias de perspectivas, todos concordaron en considerar que no es posible reducir la adquisición de la lengua escri-

ta a destrezas perceptivo-motoras, que la intervención de la competencia lingüística del sujeto y de su competencia cognitiva son factores determinantes.

FERREIRO, E., TEBEROSKY, A., Los sistemas de escritura en el desarrollo del niño.

Ed. Siglo XXI, México 1982

«Utilizando los resultados de la psicolingüística contemporánea y de la teoría psicológica y epistemológica de Piaget como marco de referencia, las autoras muestran como el niño construye diferentes hipótesis a cerca del sistema de escritura, antes de llegar a comprender las hipótesis de base del sistema alfabético. De 4 a 6 años, antes de comenzar la escuela primaria, el niño pasa por una serie de niveles de conceptualización que son analizados con todo detalle. Estos niveles son ignorados por la escuela, por lo que se demuestra cuales pueden ser las consecuencias de este hecho en un grupo de niños de 6 a 7 años que asisten a una escuela en un barrio marginado».

ALDIZKARIAK

Infancia y Aprendizaje

INFANCIA Y APRENDIZAJE

• 30 zbk.

* Rosa Maria Bellés, Evaluación escolar de la escritura inicial.

* Mario G. Rodriguez. Enseñanza de la lengua escrita. ¿A qué edad?

• 31-32 zbk.

* Jesus Alonso, M^a del Mar Mateos. Comprensión lectora: Modelos, entrenamiento y evaluación.

* Pablo del Rio. Investigación y práctica educativa en el desarrollo de la comprensión lectora.

* Peter N. Winograd. Dificultades de estrategia en el resumen de textos.

* James F. Baumann. La eficacia de un modelo de instrucción directa en la enseñanza de la comprensión de ideas principales.

* Abby Adams, Douglas Carnine, Russel Gersten. Estrategias de instrucción para el estudio de textos disciplinares en los grados intermedios.

* Diane L. August, John H. Flavell, René Clift. Una comparación del control de comprensión en lectores más o menos competentes.

• 37. zbk.

* María Clemente. Habilidad de análisis fonético y adquisición de la lectura en los sistemas alfabéticos.

* Jose A. Leon y Alvaro Marchesi. La influencia de variables cognitivas en el recuerdo de cuentos y su valoración en función de la edad.

• 39-40. zbk.

* Isabel Solé. Las posibilidades de un modelo teórico para la enseñanza de la comprensión lectora.

* Pedro Hernández y Juan E. Jimenez. Influencia de los métodos de lectura en los hábitos de trabajo intelectual de los escolares.

• 44 zbk.

Dificultades en el trabajo.

- * Fernando Cuetos y Francisco Valle. Modelos de lectura y dislexias.
- * Luis Bravo, Jaime Bermeosolo y Arturo Pinto. Dislexia Fonémica: decodificación - codificación, fonémica y comprensión lectora silenciosa.
- * Emilio Sánchez. Aprender a leer y leer para aprender: características del escolar con pobre capacidad de comprensión.

• 45. zbk.

- * Fernando Cuetos. Lectura y escritura de palabras a través de la ruta fonológica.
- * Conrado Navalón, Manuel Allo, Rafael Rabadán. El papel de la memoria de trabajo en la adquisición lectora en niños de habla castellana.

LECTURA Y VIDA

lectura y vida

REVISTA LATINOAMERICANA DE LECTURA

AÑO 10 - Nº 1

MARZO 1989

ISSN 0525-8657

• 1988ko Martxoa

* Jacques Fijalkow, Angeline Liva. La copia como indicador del aprendizaje de la lengua escrita en el niño.

Indagaciones acerca del comportamiento de alumnos de primer grado durante la copia de un texto, que permiten considerar a esta actividad como indicador psicolingüístico del desarrollo de la lengua escrita en el niño.

* Noemí Miorin de Ortega. La oración es un problema.

Primera etapa de un estudio orientado a conocer el proceso de construcción del concepto de oración en el niño.

• 1988ko Ekaina.

* Ana María Manrique, Angela Signorini. Del habla a la escritura. La conciencia lingüística como una forma de transición natural.

Análisis del rol de la conciencia fonológica y léxica como facilitadoras del aprendizaje de la lectoescritura.

* Guillermo García. Reflexiones acerca de la pedagogía constructivista de la lectoescritura inicial.

Perspectivas de una pedagogía constructivista de la lectoescritura y de las implicancias pedagógicas del enfoque psicogenético.

* Marlow Ediger. La filosofía y el curriculum de lectura.

Breve revisión de las concepciones filosóficas involucradas en los distintos programas de instrucción en lectura.

* María Elena Rodríguez. Los textos en el entorno escolar.

Reflexiones acerca de la re-significación de los actos de lectura en el aula a partir de la concepción de texto como acontecer comunicativo y de la comprensión como construcción de sentidos.

1988ko Iraila

* Francoise Sublet e Yves Prêteur. Los modos de acceso al libro infantil en el jardín de infantes y en la escuela primaria.

Estudio acerca de las conductas reflexivas de niños de cinco a seis años frente a los libros y de los aprendizajes y procedimientos didácticos relativos a la lectoescritura en secciones de cinco años de primer grado.

* Yvone S. Freeman. Métodos de lectura en español: ¿Reflejan nuestro conocimiento actual del proceso de lectura?

Análisis de las relaciones existentes entre distintos métodos de lectura y las concepciones acerca del proceso de lectura proveniente de teorías e investigaciones recientes.

* Alicia Devalle de Rendo, Flora Perelman de Solarz. El cuaderno de clase y su autor.

Enfoque crítico del cuaderno de clase en cuanto instrumento didáctico y de control social desde el marco de una teoría comunicacional.

1988ko Abendua

* Mabel Condemarín. Un programa integral de lectura: Sugerencias.

Descripción de los componentes básicos de un programa de lectura y sugerencias acerca de su implementación y evaluación.

* Roberto Scagliola. Todo depende de cómo se «lee» la lectura. Esbozo de un programa funcional de lectura, realizado desde un enfoque psicogenético, para alfabetizar a sujetos con retardo mental.

* Nelly Carvalho. La lectura y la enseñanza de la redacción. Metodología destinada a orientar la producción de textos en el contexto escolar.

* Mark H. Aulls. Relación de la lectura con otras artes del lenguaje: necesidad de decisiones razonadas.

Revisión de enfoques teóricos y de las acciones pedagógicas concomitantes que integran la lectura con las otras artes del lenguaje.

* Mirta Luisa Castedo. Construcción de un texto dramático.

Relato de una experiencia de producción de textos, llevada a cabo en el marco de una investigación acerca de la conducción pedagógica de los procesos constructivos de la lectura y escritura en el nivel inicial y primario.

* Lucía Santelices Cuevas. Desarrollo del pensamiento crítico: su relación con la comprensión de lectura y otras áreas del curriculum de educación básica.

Estrategias metodológicas tendentes a desarrollar el pensamiento y la lectura crítica en alumnos de educación básica.

* Carmen Martí. Clínica de lectura.

Programa de instrucción individualizada en lectura para niños con problemas de aprendizaje.

* Asociación Internacional de Lectura. Nuevas perspectivas acerca de la enseñanza de la lectura.

Síntesis de los resultados de investigaciones recientes acerca de los procesos de lectura y de las estrategias para su enseñanza.

* María Cristina Pizarro de Iriberry. El placer de escribir.

Reflexiones acerca de un taller orientado hacia la práctica total del acto de escribir.

DOKUMENTUAK

* Emilia Ferreiro
LA COMPRENSION DEL SISTEMA DE ESCRITURA: CONSTRUCCIONES ORIGINALES DEL NIÑO E INFORMACION ESPECIFICA DE LOS ADULTOS.

* Emilia Ferreiro
PROCESOS DE INTERPRETACION DE TEXTOS QUE PRECEDEN LA LECTURA CONVENCIONAL.

* Emilia Ferreiro
«LA DESVENTAJA DEL NIÑO MINUSVALIDO SOCIAL EN EL PROCESO EDUCATIVO». «EFECTOS DE LA PRIVACION FAMILIAR Y SOCIAL EN LA EDUCACION PRIMARIA».

DOKUMENTAZIO ZENTRUAREN MATERIALE BILDUMAREN ZERRENDA

Aldizkariaren hirugarren atal honetan eskeintzen dizueguna Dokumentazio Zentruak birmoldatu eta osatu duen material bildumaren zerrenda da.

Jakin ezazue, bertan eskeintzen duguna zuen zerbitzurako dagoela: Kontsultatzeko, erabiltzeko, gehitzeko...

Bildu ditugun gaiak hauek dira: **hizkuntza, esperientzia, musika, psikomotrizitatea, matematika, plastika eta gai orokorrak.**

Bakoitza, baliabidez (jolasak, material osagarriak...) eta dokumentuz (artikulu teoriko praktikoez) osatuta dago.

Informazioa laburtzeko Gai bakoitzaren inguruan dauden karpeten izenburuak eskeintzen dizkizuegu baina jakin ezazue karpeta bakoitza dagokion azpiataletan ordenatuta aurkituko duzuela.

Zatozte kontsultatzera eta aukeratzera!

GAIA: HIZKUNTZA - Baliabideak.

- 1.- Antzerkia
- 2.- Bertsolaritza
- 3.- Denbora pasak
- 4.- Esperientzi arloa 2: Denda-Etxea
- 5.- Esperientzi arloa 1: Hasera Zikloa
Eskolaurrea
- 6.- Folklore
- 7.- Fenologia
- 8.- Funtzioak
- 9.- Hizkien erreferentziak
- 10.- Ikusentzungailuak 1
- 11.- Ikusentzungailuak 2
- 12.- Ipuina 1
- 13.- Ipuina: Irakurketa-Idazketa
- 14.- Ipuina: Material osagarria 1
- 15.- Ipuina: material osagarria 2
- 16.- Irratia
- 17.- Jolasak: bildumak
- 18.- Jolasak: Entzumena
- 19.- Jolasak: Irakurketa idazketa
- 20.- Jolasak: Material teoriko-praktikoa
- 21.- Jolasak: Mintzamena 1
- 22.- Jolasak: Mintzamena 2
- 23.- Jolasak: Morfosintaxia
- 24.- Marrazkia 1
- 25.- Marrazkia 2
- 26.- Marrazkia 3
- 27.- Prentsa
- 28.- Testu laburrak

GAIA: ESPERIENTZIA

- 1.- Ingurunearen ezagutza. Erdiko Zikloa
- 2.- Jolasak
- 3.- Irteerak
- 4.- Norberaren ezagutza
- 5.- Fisikaren ezagutza
- 6.- Jaiak
- 7.- Naturaren ezagutza
- 8.- Gai orokorrak

GAIA: MUSIKA

- 1.- Dokumentuak
- 2.- Baliabideak
- 3.- Baliabideak

GAIA: HIZKUNTZA - Dokumentuak

- 29.- Eskola Eredu elebidunak
- 30.- Euskararen didaktika. Eredu elebidunak
- 31.- Euskararen didaktika. Eredu elebidunak
- 32.- Elebitasuna
- 33.- Elebitasuna
- 34.- Elebitasuna
- 35.- Euskararen araubidea
- 36.- Behatzeko tresnak
- 37.- Frogak
- 38.- Frogak
- 39.- Metodologia-Itzulpenak
- 40.- Teoriak
- 41.- Euskararen didaktika. Denbora libre
- 42.- Metodologia
- 43.- Metodologia
- 44.- Gelaren antolaketa. Programazioak
- 45.- Metodologia
- 46.- Metodologia. Irakurketa-Idazketa

GAIA: PSIKOMOTRIZITATEA - Baliabideak

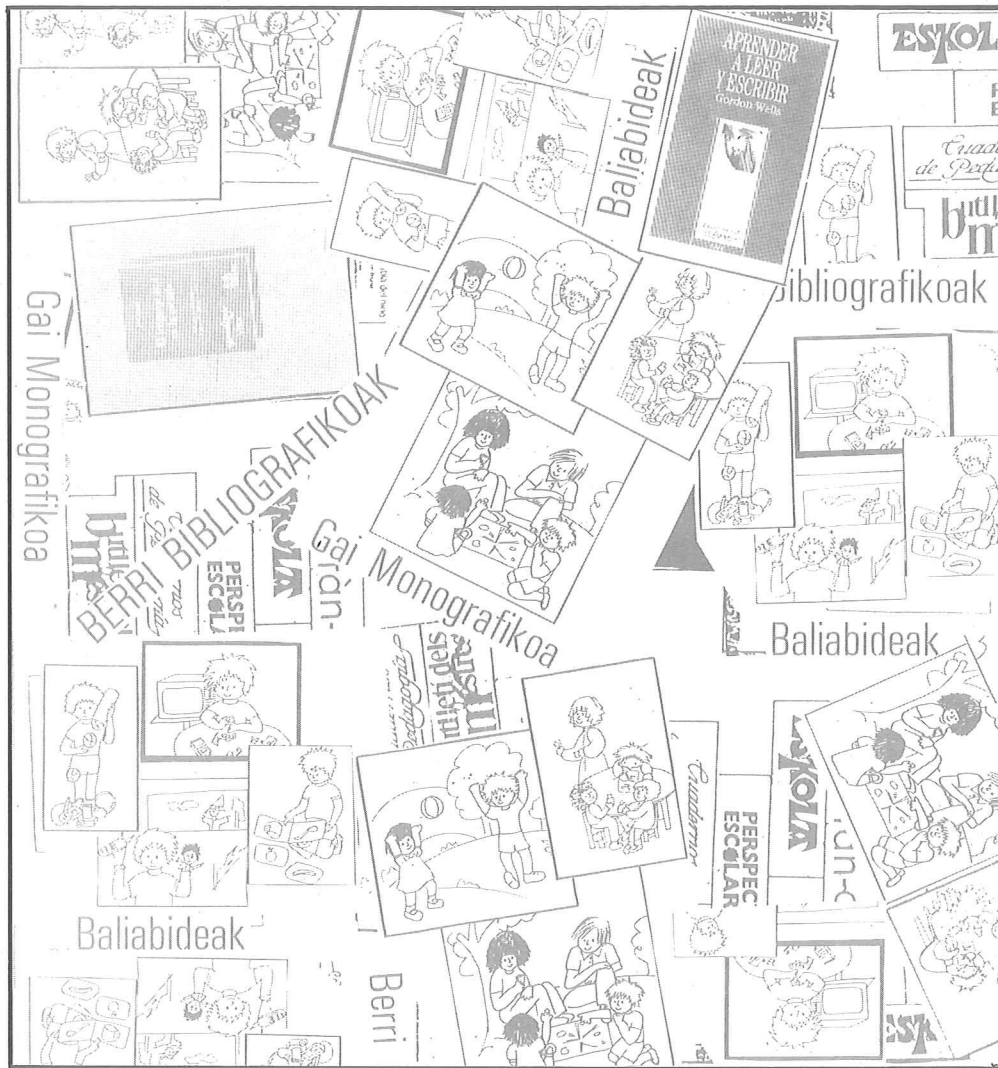
- 1.- Denbora-orientazioa
- 2.- Esku trebetasuna
- 3.- Denbora orientazioa
- 4.- Ikusmena
- 5.- Espazio orientazioa. Lateralitatea.

GAIA: PSIKOMOTRIZITATEA - Dokumentuak

- 1.- Esku trebetasuna
- 2.- Jolasak
- 3.- Gai orokorrak
- 4.- Ikusmena
- 5.- Espazio-orientazioa

GAIA: OROKORRAK

- 1.- Didaktika orokorrekarekin lotutako gaiak
- 2.- Gurasoen Hezkuntza.

DOKUMENTAZIO ZENTRUA (0-7 urte)

IRAKASLE ESKOLA
 Escuela Universitaria de Profesorado
 ESKORIATZA Gipuzkoa